

لیکھوتہکانی پووکانہوہی متمانہی جہماوہر بہسیاسہتمہدارانی ہہریم

نہیوب بارزانی 22.08.2022

وہرگیران: محمد شیروانی

لہ زووموہ میدیا و راگیاندنی کوردیی کہ لہ لایہن حزبہکانہوہ پارہدار وپشتگیری دہکریین خزانه گہمہی بہ نہہریمہن کردنی لایہنہکانی ٹوپوزسیون و سہر کردہکانی حزبہکانی بہرامبہر ، میدیای کوردی سہر کردہکان وکو زپروٹنا کرد کہ بہہیچ شیوہیہک خراب وگلاو نابن و مؤرکیکی لہ قودسیہت وپیروزیی ساختہ بہخشیہ سہر کردہکان ولہ سہرووی یاسا وپرساندندا داینان!

بہرینزابی دہم وکاتدا نہوسہر کردانہ بہشیوہیہکی راستہوخو یان لہرنگہی میدیای بہکریگیروا دایہکتریان بہ گہندہلی ونوکہری بو دہروہ وخیانہت تومہتبار کرد وجہماوہریشیان بہم پروسہ قیزہونہ تیوہگلاند بی ہیچ گویدان و دہربہست بوون بہم لیکہوتانہی کہ دہبنہ مایہی پہرتہوازہی گہل و بہلاریدابردنیدا لہپیناؤ بہرژوہندیہہ حزبی کہسیی تہسکدا.

سہر کردہکان، لہبری روونکردنہوہی پروژہ وسیاسہتہ تایبہتہکانیان وچونہتی خزمہتکردنی گہل، ہمولی گہورہ وپاریہکی بی شوماریان خہرج کرد لہ تومہتبار کردنی ٹوپوزسیون .

لہ کومہلگای ٹیمہدا بہبہر دہوامی لہکہدار کردنی ناوبانگی رکابہرہ سیاسیہکان وحبسب نہکردن بو ناکارہ خراپہکانی لہسہر مہودایہکی دوردا تا ناستیک زور ناسایہہ. لہٹستادا چینی سیاسی بہگشتیدا دوچاری ناوزراندن دہبیت نہمہش دہگہریتہوہ بو وتارہکانی رقلیبونہوہی کہ لہلایہن میدیاوہ گہورہ دہکریت و بہ ناپروچوونی سینکسی و سہرپنچی داراییہوہ گریی دہدات. ہہمووان کہوتنہ نہم تہلہوہ چ حزبہکانی دہسہلات یان ٹوپوزسیون دہروہ و ناومخو.

ہہندیک سہر کردہ کہ لہ ترؤپکی دہسہلاتی حزبی و حکومیدان لہوپہری باوہرن کہ ہیچ شتیک نہرینی بوونی نیہہ بتوانیت لہپنگہیان کہم بکاتہوہ و کاریگہری بکاتہ سہر لایہنگرہکانیان ٹوانہی کہ نامادہن ہہموو راستیہ حاشاہلنہگرہکان پشتگوئ بخن ، نہمہ راستہ ، بہلام ہہمان نہو سہر کردانہ لہوہ بی ناگان کہ بہہیچ شیوہیہک ناتوان تہسیر لہ ہاولاتیان بہگشتی بکن و بیانخہلہتین بہتایبہتی ٹوانہی کہ بی لایہن ولایہنگیری ہیچ حزبیک ناکہن و ٹوانہش زورینہن

نہمرو کیشمہکیش وجہمسہرگیریہ سیاسیہکان گہیشتنہ ناستیکی پٹوانہی لہو کاتہی کہ حکومہت و ٹوپوزسیون پہرتہوازہ چوونہ نیو مہملانی و رووبہرووبوونہوی ناپاکہوہ. نہمہش کاریگہری لہسہر تیروانینی جہماوہر بو سہر کردہکان دہبیت بہتایبہتی کاتیک کہ نالنگاری نابوریہہ خنکینہر مہکان وسوک کردنی بارگرانی ژیان کہ گہل لی دہنالینیت دہبنہ ٹولہویہت، نہمہش لہ خویدا بہسہ بو دروست بوونی تورہی رای گشتی لہ چینی سیاسی.

نہمہش کاریگہری لہسہر متمانہکردن بہ دامہزراوہ سیاسیہکان کردہ چونکہ وا دہبندریت نہو دامہزراوانہ دورکہوتون لہ خواست وٹاواتہ گشتیہکان و تہنہا نامرازیکن لہ پروسہی مہملانی سہر دہسہلات، و لہدوای نہمہدا ہہستکردن بہ نامویی سیستہمی سیاسی دروست دہبیت و دہر نہنجام نہو دیموکراسیہتہی، کہ پٹیوستی ہہیہ بہ ہاولاتیانیکی چالاک وخواون باوہر، دہپوکیت و رہنگی لہدہست دہدات. متمانہ خالیکی گرنگ ویہکلابی کہروہیہ بو کار کردنی ہہر سیستہمیکی سیاسی ہہروہا نہمانی متمانہی رای گشتی بہ دہستہبژیری سیاسی وکابینہ حکومیہکان لہ شہر عیہتی نہو سیستہمہ کہم دہکاتہوہ وکورتہینانی تیدا دروست دہکات.

گومان بہ دہمہزراوہکان دہکریت بو نمونہ دہزگای دادوہری و بہ شیوہیہک تہماشا دہکریت کہ عدالہت تہنہا بو دہولہمہند وخواون ہہرژموون و دہست ریشتموہکان فہرہام دہکات. کاتیک خہلک زولم و زوری وناعدالہتی لہ جیبہجی کردنی یاساکان دہبینن، بہم حالہتہ دہوگوترنیت لہدہسدانہ راستگویی دامہزراوہکان. چونکہ تیرور کردنی ژمارہیہک لہرژنامہنوسانی کوردستان وکورتہینانی سیستہمی دادوہری لہ ناکرا کردنی بکوژان و بہسز اگیاندنیان زیان بہ نیوبانگی سیستہمی دادواری گیاندوہ و وای نیشانی داوہ کہ نہم دہسہلاتہ نامرازیکہ بہدہست حزبہکان بو بہخشیی شہر عیہت بہسہر شتی ناشرعی ولہیاسا دہرچوو. بہ ہمان شیوہ نہم بوچوون ولوژیکہ، بو سہر جہم نہو ہہلٹزار دنانہی کہ لہ ہہریمی کوردستان بہرئوہچوون و تیدا دوو حزبہ دہسہلاتدار کی ہہریم ساختہکاری زہقیان نہنجامدا، راستہ.

داگیر کردنی شہنگال لہلایہن داعشہوہ بی ٹووی یہک گولہ بتقیندریت متمانہی جہماوہر بہوزارتی پٹیمہرگہ لہنیوبرد نہم قہناعہتہش دروستکرد کہ نہم وہزارتہ لہخزمہت دہسہلات و چینیکی دیاریکراوہایہ. ہہروہا کاتیک سہرؤکی ہہریم ریگہی نہدا سہرؤکی پہرمان بچیتہ ہولیر بو

به‌جیگه‌یاندنی ئه‌ر که‌هکانی ، ئاشکرا بوو که هریم به‌ه‌فقیه‌تیکی داپۆسینه‌ر بریوه‌ده‌بریت و یاساکان ریزلیگیرا و نین و پرسه‌گرنه‌گ و گشتیه‌کان به‌باری ده‌روونی و گرژبوونی ده‌ماره‌کانی سه‌رکرده‌وه‌ به‌نده .

سه‌ر‌ه‌رای ئه‌ودا کاتیک ده‌بینه‌ریت دامه‌زراوه‌کان و هه‌م هیزی ئاسایشی حزبه‌کان سنوره‌ دیاریکراوه‌کانی خویان ده‌به‌زین و ده‌ست و هه‌رده‌ده‌نه‌ ئه‌و بورانه‌ی که‌ به‌پیتی ده‌ستور ریگه‌پیداوه‌ ئه‌و نییه‌ توور‌ه‌بوونی هه‌لک‌ زیاد ده‌بیت و هه‌سته‌کر دنیان به‌ئاسایش له‌نیوه‌ ده‌بات.

هیچ هیوایه‌ک به‌ دووباره‌ بونیاتنه‌وه‌ی متمانه‌ نییه‌ ئه‌گر سه‌رکرده‌ سیاسیه‌کان ده‌سته‌برداری به‌رژوه‌وندیه‌کانی بنه‌مائه‌ نه‌بن و فیر نه‌بن ئه‌وله‌وه‌یه‌تی گشتی بخه‌ نه‌یش به‌رژوه‌وندیه‌ حزبه‌کان و قه‌ناعه‌ت بکه‌ن که‌ ئۆپوزسیۆن دوژمن نین پێویسته‌ ته‌شه‌یریان پێ بکریه‌ت و تیکبشکینه‌رین به‌لکو راکابرن و له‌گه‌مه‌ی دیمۆکراسیدا (هه‌لبژارتن) یه‌کدی ته‌واو ده‌که‌ن.

هه‌موو ئاماژه‌کان ده‌ری ده‌خه‌ن که‌ ره‌گداکوئینی فه‌رمانه‌وه‌یه‌تی بنه‌مائه‌ له‌کوردستان به‌رده‌وامه‌ ، ده‌سه‌لاتی راسته‌قیه‌ و به‌ریو‌بردنی ده‌زگا‌کانی په‌روه‌ده‌ و بازرگانی و بودجه‌ی هه‌ریم له‌لایه‌ن بنه‌مائه‌ فه‌رمانه‌وه‌ اکانه‌وه‌ مونۆپۆلکراوه‌ ، چه‌ند حاله‌یه‌تی ته‌قیه‌وه‌ و گرژی له‌نیوه‌ بنه‌مائه‌ فه‌رمانه‌وه‌ اکانی سلیمانی و هه‌ولێر به‌دیکراوه‌ ، به‌پیتی لۆژیکی " بالاده‌ستی له‌ریگه‌ی میراته‌وه‌ " پێویسته‌ له‌تیگ له‌بنه‌مائه‌وه‌ هه‌وساری ده‌سه‌لات و سامان بگرته‌ده‌ست و لایه‌نه‌کانی تری نیوه‌ بنه‌مائه‌ دوور بخات و گوشه‌گیریان بکات و ووره‌ و ورده‌ په‌راوێزبان بخات.

هه‌ریه‌ی کوردستان به‌ته‌نیا نیه‌ که‌ له‌ده‌ست پاشه‌کشه‌ی مه‌ترسیداری متمانه‌ی جه‌ماوه‌ر به‌ سیسته‌می سیاسی ئیستا ده‌نالیته‌ت، حکومه‌تی عیراقیش به‌هه‌مان شێوه‌ که‌وتومه‌ته‌ نیوه‌ کیشه‌ و قه‌یرانیکی گه‌وره‌وه‌ ، له‌نیوه‌ سه‌رکرده‌کانی به‌غدا که‌سایه‌تیکی ژیر و خواهن کاریزما و کۆکه‌ره‌وه‌ و ده‌ستپاک به‌دیناکریه‌ت ، مملانی و مه‌رام و به‌رژوه‌وندیه‌ شه‌خسیه‌کانی نیوه‌ مائی شیعیه‌ دۆخیکی و دروستکرده‌ ئه‌شیت له‌هه‌ر ئانوساتیکیا ته‌قیه‌وه‌ و هه‌موو مه‌رجه‌کان بۆ ده‌ستیوردانی ده‌ره‌کی له‌لایه‌ن ناچه‌مانه‌وه‌ ناماده‌ کردوه‌ . جیگای داخ و ئه‌سه‌ف ئه‌وه‌یه‌ که‌ چۆن سه‌رکرده‌ سیاسیه‌کان گه‌یشتن به‌م دۆخه‌ی ئیستا و چۆن ریگا به‌خویان دا چاوپۆشی له‌ رۆلی ئه‌و هیزه‌ هه‌ریمایه‌تی و نیوه‌ له‌تیبه‌ بکه‌ن که‌ ده‌یان‌ه‌ویت له‌ سه‌ر شانۆی سیاسی لایان به‌بن و هیزیکی سیاسی ناوخۆیی هاوکار له‌گه‌ل و ه‌لاته‌ دژ به‌ سه‌قامگیری و گه‌شه‌سهندنی و ه‌لاتمان به‌ینه‌ پێش.

دادپه‌روه‌رانه‌ نییه‌ قه‌باره‌ و هیزی ده‌ستیوره‌دانه‌ ده‌رکیکان فه‌رامۆش بکریه‌ن بۆ له‌به‌ریه‌ک هه‌لو‌مشاندنه‌وه‌ی نیوه‌ مائی شیعیه‌ و خه‌رجکردنی ملیونه‌ها پاره‌ بۆ هینانه‌دی ئه‌م ئامانجه‌ به‌تایبه‌تی و لاتانی که‌نداو و به‌پێشوازیی ئیمپریالیسته‌کان و نامرازه‌ لۆکالییه‌کان له‌ پاشماوه‌کانی حزبی به‌عس به‌هاوکاری لایه‌نیکی کوردیی ناوسراو ، به‌لای ئه‌و ئه‌و میحوه‌ره‌یه‌ که‌ دژی بنیاتنه‌ی ده‌ولتی فیدرالی و دیموکراسی که‌ خزمه‌تی هاو‌لاتیان ده‌کات و شکۆ و نابنده‌یان ده‌پاریه‌ت و سه‌قامگیری خوازاو ده‌خولقیته‌ت.

به‌رده‌وامبوونی ملاملانییه‌کان به‌م شێوه‌یه‌ ئیستادا متمانه‌ی گه‌ل به‌سه‌رکرده‌کانی حزب و لایه‌نه‌ سیاسیه‌کان له‌نیوه‌ ده‌بات و پشتگۆی خسته‌نی ئازاره‌کانی جه‌ماوه‌ر له‌لایه‌ن ئه‌وسه‌رکرده‌ و بیره‌ لاوازه‌که‌یان بۆ چاره‌سه‌ر کردنی قه‌یرانه‌کان ده‌رده‌خات.

هه‌ر لایه‌نیکی شیعیه‌ بکوئیه‌ نیوه‌ ئه‌و ته‌ل و داوه‌ نیوه‌ له‌تیبه‌نه‌ی که‌ به‌ووردی له‌ بازنه‌ داخراوه‌کان و له‌ژێر ناوی هاوکاری کردنی گه‌لی عیراق ده‌چینه‌ریت ، کارساتیکی گه‌وره‌ بۆ هه‌مووانی لێ ده‌که‌نه‌وه‌ .

ده‌ستیوردانی مه‌رجه‌یه‌تی ئایته‌للا سه‌ید عه‌لی سیستانی له‌ نه‌جفه‌ی بیروژ له‌م بارودۆخه‌ هه‌سته‌یاره‌دا ره‌نگه‌ گرژی ئالۆزیه‌کان چاره‌سه‌ر بکات، به‌لام ئه‌مه‌ به‌س نییه‌ ، به‌لکو ده‌بیت سه‌رله‌به‌ری ریره‌وی پرۆسه‌ی سیاسی راست بکریته‌وه‌ ، و اتا کارکردن بۆ (له‌ناو‌بردنی فتنه‌ت له‌به‌نه‌ته‌وه‌).

له‌ هه‌ولێر و به‌غدا و یه‌رای ئه‌وه‌ی پاره‌ به‌رده‌سته‌ و ده‌رفه‌ته‌کانی گه‌شه‌پێدان ره‌خساو به‌لام سه‌رکرده‌ی دلسۆز و راسته‌قیه‌ به‌دی ناکه‌ین به‌لکو کۆمه‌لایه‌ک سه‌رکرده‌ خاوه‌ن مه‌یلی تاییه‌گه‌رای و خه‌یله‌گه‌رای و بییری داخراو ده‌بینین و بوونه‌ مایه‌ی گالته‌جاری له‌ نیوه‌ کۆمه‌لگا و گه‌له‌که‌ی خویان زه‌لیل و هه‌زار کرد و شکۆیان بۆ نه‌هه‌یشتن و سالانیکی له‌ ته‌مهنی ئه‌وه‌ گه‌نجه‌کان له‌ مملانییه‌ شه‌خسی و حزبه‌ی و اتا و پوچه‌کان وون کرد.

سیاسه‌تی سازان له‌نیوان سه‌رکرده‌ی حزب و فه‌ر اکیۆنه‌ سیاسیه‌کانی ئیستا له‌ هه‌ولێر و به‌غدا هه‌روه‌ها دووباره‌ ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردنیکی ساخته‌، سوودی نییه‌ . له‌ راستیدا هه‌لبژاردنه‌کانی ئه‌م دواییه‌دا و ده‌ستکاری کردنی ئه‌نجامه‌کانی هۆکاری سه‌رکه‌یه‌ بۆ ئه‌م دۆخه‌ی که‌ ئه‌مه‌رۆ گه‌یشتوین . ئه‌زموونی سی ساله‌ی ده‌سه‌لاتی بنه‌مائه‌کان له‌ هه‌ریه‌ی کوردستان و هه‌ژده‌سال سه‌بارمه‌ت به‌ به‌غدا به‌سه‌ بۆ باوه‌ر کردن به‌و پهنده‌ی که‌ده‌لیته‌ت: هه‌ر که‌سێک تاقیکراو دووباره‌ تاقی کرده‌وه‌ په‌شیمان ده‌بیته‌وه‌ .

ئه‌و سه‌رکرده‌، له‌ ریگه‌ی سه‌ره‌رویی و خۆپه‌رستی و خولیا شینانه‌که‌یان بۆ پاره‌ و ده‌سه‌لات، کۆمه‌لگایه‌کی لاوازیان ئافرانده‌ که‌ به‌ناسانی ده‌توانریه‌ت ده‌ی تی بکریه‌ت و تاکه‌کانی ده‌سته‌مۆ بکریه‌ن و ناگری جه‌نگی ناوخۆ بۆ به‌رژوه‌ندییه‌ هیزه‌ دژه‌کانی گه‌لانی رۆژه‌لاتی ناو‌راسته‌ له‌ نیوان رۆله‌کانی

هه‌ل‌ب‌گ‌یر س‌ین‌د‌ر‌یت . ب‌ی‌و‌ی‌س‌ت‌ه ل‌ه‌س‌ه‌ر ر‌و‌ل‌ه ب‌ه‌ش‌م‌ر ه‌ف و د‌ل‌س‌و‌ز ه‌ک‌ان‌ی گ‌ه‌ل‌ه‌ک‌ه‌م‌ان س‌و‌ر‌ب‌ن ل‌ه‌س‌ه‌ر ب‌ه‌د‌ه‌س‌ت‌ه‌و‌ه‌د‌ان‌ی ئ‌ه‌م (د‌ه‌س‌ت‌ه ب‌ژ‌یر‌ه د‌ی‌اره) ب‌ه‌د‌اد‌گ‌ا و ل‌ئ‌ی‌ی‌چ‌ی‌ن‌ه‌و‌ه ل‌ه‌گ‌ه‌ل‌ی‌ان ب‌ک‌ر‌یت ل‌ه‌س‌ه‌ر ئ‌ه‌و‌ک‌ار‌ان‌ه‌ی ک‌ه د‌ه‌ر ه‌ه‌ق ب‌ه گ‌ه‌ل‌ه‌ک‌ه‌م‌ان ئ‌ه‌ن‌ج‌ام‌ی‌ان دا‌وه .

و‌ت‌ی‌و‌ه‌گ‌ل‌ان‌ی‌ان ل‌ه پ‌ر‌و‌ژ‌ه د‌ه‌ر و‌ه‌ک‌ی‌ه‌ک‌ان‌ی د‌ژ ب‌ه ن‌اس‌ا‌ی‌ش‌ی ن‌ه‌ت‌ه‌و‌ی‌ی و س‌ه‌ر‌ب‌ه‌خ‌و‌ی‌ی و س‌ه‌ر‌و‌ه‌ر‌ی‌ی و ل‌ات‌م‌ان و ب‌ه‌ف‌ی‌ر‌و‌د‌ان‌ی س‌ه‌ر‌و‌ه‌ت و س‌ا‌م‌ان‌ی گ‌ش‌ت‌ی . و‌ر‌ن‌ی‌گ‌ه‌د‌ان ب‌ه‌گ‌ه‌ر‌ان‌ه‌و‌ه‌ی‌ان ب‌و د‌ه‌س‌ه‌ل‌ات و‌ات‌ای ب‌ه‌ر‌د‌ا‌و‌ا‌م‌ی‌و‌ن‌ی ز‌ه‌ل‌ی‌ل‌ک‌ر‌د‌ن‌ی گ‌ه‌ل و س‌و‌و‌ک‌ا‌ی‌ه‌ت‌ی ک‌ر‌د‌ن‌ه ب‌ه م‌ی‌ژ‌و‌و‌م‌ان و ل‌ه‌ن‌ی‌و‌ب‌ر‌د‌ن‌ی ئ‌ا‌ی‌ن‌د‌ه‌ی ر‌و‌ل‌ه و ن‌ه‌و‌ه‌ک‌ان‌م‌ان و ب‌ه‌ر‌د‌ه‌و‌ا‌م‌ی‌و‌ن‌ی د‌ا‌گ‌ی‌ر‌ک‌ار‌ی‌ی ن‌ی‌ش‌ت‌ی‌م‌ان‌ه‌ک‌ه‌م‌ان‌ه ل‌ه ل‌ای‌ه‌ن ب‌ی‌گ‌ه‌ن‌ه‌و‌ه . ی‌ا‌خ‌ی‌ی‌و‌ن‌ی م‌ه‌د‌ن‌ی‌ی ئ‌ا‌ش‌ت‌ی‌خ‌و‌ا‌ز‌ان‌ه و ر‌ی‌ک‌خ‌را‌و (نا ت‌ائ‌ف‌ی) ب‌ه‌س‌ه‌ر‌پ‌ه‌ر‌ش‌ت‌ی س‌ه‌ر‌ک‌ر‌د‌ای‌ه‌ت‌ی‌ه‌ک‌ی س‌ی‌اس‌ی ه‌و‌ش‌ی‌ار و د‌ل‌س‌و‌ز ز‌ا‌م‌ن‌ک‌ار‌ی گ‌و‌ر‌ی‌ن‌ی ر‌ی‌ر‌ه‌و‌ی م‌ی‌ژ‌و‌و‌ی و ل‌ات‌ه‌ک‌ه‌م‌ان‌ه ب‌ه‌ک‌ه‌م‌ت‌ر‌ی‌ن ق‌و‌ر‌ب‌ان‌ی .